

Paskaidrojuma raksts un Rīgas domes priekšsēdētāja ziņojums par Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžetu

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta ieņēmumu prognoze

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) ir Rīgas pilsētas pašvaldības galvenais ieņēmumu avots, tā īpatsvars Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā pēdējo gadu laikā ir nemainīgs, vidēji pārsniedzot 60% no kopējiem budžeta ieņēmumiem. Līdzīgs īpatsvars tiek plānots 2014.gadā. Samazinoties valsts budžeta transfertiem un pašvaldības nenodokļu ieņēmumu apjomam, iedzīvotāju ienākuma nodokļa nozīme pašvaldības budžeta ieņēmumos ir tikai palielinājusies salīdzinājumā ar 57% 2008.gadā.

Latvijas un arī Rīgas tautsaimniecībā, ekonomikai atveseļojoties pēc krīzes, jau trešo gadu vērojama izaugsme, nodarbinātības un darba samaksas pieaugums. Tomēr valsts īstenotās nodokļu politikas – iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes samazināšanas, neapliekamā minimuma paaugstināšanas rezultātā Rīgas pilsētas pašvaldība zaudē tos potenciālos ieņēmumus, ko tā varētu gūt no ekonomikas pieauguma.

Iekšzemes kopprodukts valstī pakāpeniski tuvojas pirmskrīzes laikā sasniegtajam, 2012.gadā atpaliekot no 2008.gada līmeņa par 9%, tomēr iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā pagājušajā gadā joprojām bija par 19% (97 miljoniem *euro*) mazāki nekā 2008.gadā. Laikposmā no 2010.gada līdz 2012.gadam iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāze (darba samaksa un nodarbinātība) Rīgas pilsētā palielinājās par 17%, tomēr reālie IIN ieņēmumi pašvaldības budžetā šajā laikposmā pieauga tikai par 9%.

Finanšu ministrijas koriģētā valsts makroekonomiskā prognoze 2014.gadam paredz IIN bāzes (nodarbinātības un darba samaksas) pieaugumu par 6,7%, tomēr reālos IIN ieņēmumus pašvaldības budžetā tāpat kā iepriekšējos gados ietekmēs valsts īstenotie nodokļu politikas pasākumi.

Normatīvajos aktos veiktās izmaiņas paredz, ka 2014.gadā IIN likme vēl netiks samazināta, taču IIN nepaliekamais minimums palielināsies no 64 līdz 75 *euro*, būtiski (par 45%) pieaugs IIN atvieglojuma apmērs par apgādībā esošajām personām – līdz 165 *euro*, kam būs negatīva ietekme uz pašvaldības IIN ieņēmumiem. Darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmes samazinājuma (no 11% līdz 10,5%, sākot ar 2014.gada 1.janvāri), kompensējošā pozitīvā ietekme uz pašvaldības budžeta IIN ieņēmumiem būs visai neliela – tikai ap 15% no iepriekšminēto valsts politikas pasākumu negatīvā rezultāta.

Rīgas pilsētas pašvaldības iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognoze ir noteikta, ņemot vērā neparakstīto vienošanās un domstarpību protokolu starp Ministru kabinetu un Latvijas Pašvaldību savienību par 2014.gadu, ka pašvaldību

īpatsvars iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadalē netiek mainīts salīdzinājumā ar 2013.gadu – 80% pašvaldību budžetos un 20% valsts budžetā.

Paredzams, ka faktiskie iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā 2014.gadā varētu pieaugt par 5,4% (par 23,2 miljoniem *euro*) salīdzinājumā ar 2013.gadā budžetā paredzēto un sasniegt 450 miljonus *euro*.

Nekustamā īpašuma nodokļa īpatsvars Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā ir būtiski palielinājies no 6% līdz 10% vairākkārtēju nekustamā īpašuma nodokļa likumdošanas un likmju izmaiņu rezultātā no 2008.gada līdz 2014.gadam. Šobrīd pašvaldībām ir piešķirtas plašākas tiesības nekustamā īpašuma nodokļa likmes piemērošanā, tomēr šo tiesību īstenošana praksē joprojām ir saistīta ar vairākiem ierobežojumiem – gan likumdevēja noteiktiem, gan ekonomiskiem faktoriem. Daudzu Rīgas iedzīvotāju maksāspēja joprojām ir zema, tāpēc īpašuma nodokļa likmes paaugstināšana ir problemātiska, jo tā palielinātu sociālo slogu pašvaldības budžeta izdevumu sadaļā. Tieši pretēji – Rīgas pilsēta ar saistošajiem noteikumiem ir paredzējusi 18 dažādas nodokļa atlaides no 25% līdz 90% ar fiskālo ietekmi uz ieņēmumiem kopumā par 2 miljoniem *euro*.

Pamatojoties uz Rīgas domes Pašvaldību ieņēmumu pārvaldes aprēķiniem, nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu bāze 2014.gadā tiek plānota 75,9 miljonu *euro* apmērā. Šī nodokļa ieņēmumu prognozi 2014.gadā ietekmē atsevišķu īpašuma objektu grupu kadastrālo vērtību izmaiņas, kā arī normatīvajos aktos noteiktais iekasējamības koeficienta pieaugums (no 70% uz 80%).

Šī nodokļa ieņēmumu palielinājums 2014.gadā ir iespējams iepriekšējo gadu nodokļa parādu samaksas, kas var sasniegt pat 7 miljonus *euro*, kā arī augstākas iekasējamības rezultātā, kas Rīgā pēdējo 3 gadu laikā ir vidēji 90% līdz 92%.

Azartspēļu nodokļa ieņēmumi Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā 2014.gadā tiek plānoti 2013.gada līmenī – 4 miljoni *euro*.

Dabas resursu nodokļa ieņēmumi 2014.gadā saglabāsies 2013.gada līmenī un būs 0,92 miljoni *euro*.

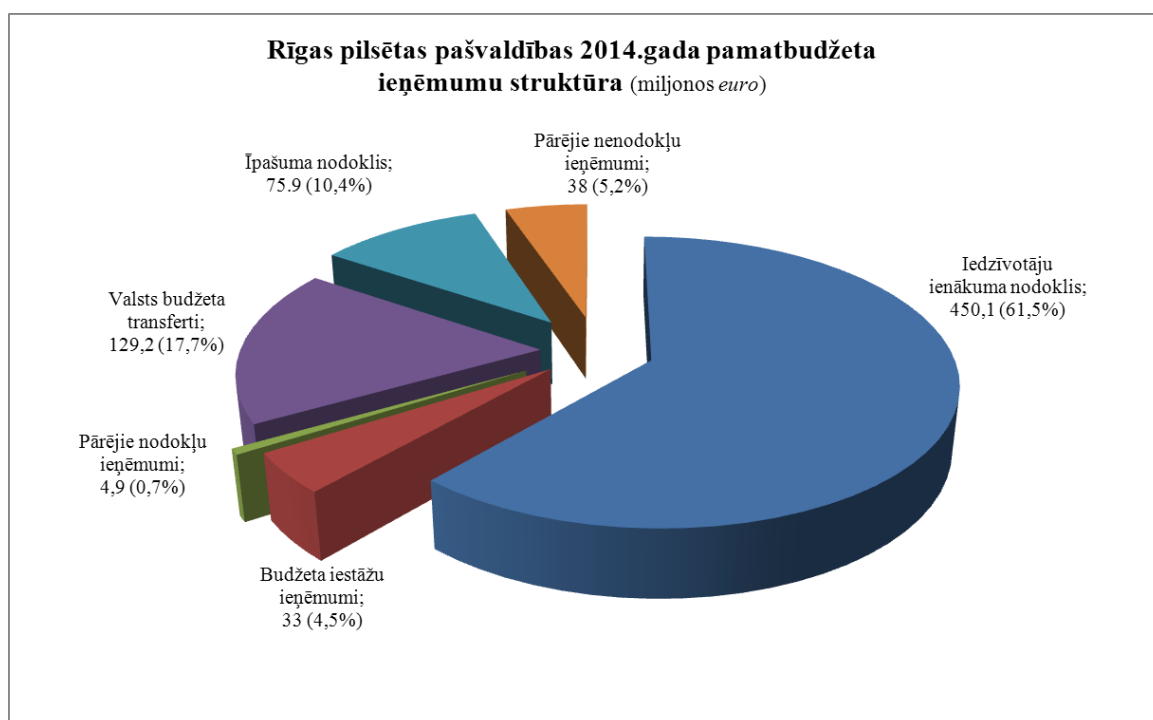
Pārējo nenodokļu un budžeta iestāžu ieņēmumu apjoms 2014.gadā plānots 71,1 miliona *euro* apmērā, kas ir par 5,7 miljoniem *euro* mazāk nekā 2013.gada budžetā paredzētais. Plānoto ieņēmumu pamatā ir īpašumu privatizācijas un atsavināšanas ieņēmumu prognozes saskaņā ar Rīgas domes Īpašuma departamenta sniegto informāciju.

Valsts budžeta transferti – mērķdotācijas un dotācijas – 2014.gadā plānoti 129,2 miljonu *euro* apmērā – 17,7% no kopējā pamatbudžeta ieņēmumu apjoma.

Valsts budžeta transfertu apjoms 2014.gadā ir plānots, ņemot vērā 2013.gada valsts budžetā paredzēto finansējumu, spēkā esošos normatīvos aktus (Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumi Nr.942 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā”, Ministru kabineta 2012.gada 25.septembra noteikumi Nr.670 „Kārtība, kādā pašvaldībām tiek aprēķināta un sadalīta valsts budžeta mērķdotācija māksliniecisكو kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām”, Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par valsts budžeta dotāciju pašvaldībām 2014.gadā par sociālās aprūpes iestādēs līdz 1998.gada 1.janvārim ievietotām

personām”), noslēgtos līgumus par Eiropas Savienības fondu apguvi. Budžeta mērķdotāciju apjoms tiks precizēts gada laikā, kad no Izglītības un zinātnes ministrijas tiks saņemti dati par izglītojamo finansēšanas izdevumiem Rīgas pilsētas pašvaldībā. Kopējā mērķdotāciju apjomā nav iekļauta Labklājības ministrijas mērķdotācija dzīvokļa pabalsta līdzfinansējuma nodrošināšanai pašvaldībām, kas saistīts ar elektroenerģijas pakalpojumu sniegšanas izmaiņām mājsaimniecībām ar 2014.gada 1.aprīli, jo šobrīd nav normatīvo aktu regulējuma par izmaksas kārtību un plānotajiem pabalsta saņēmējiem.

2014.gadā vairs nebūs valsts budžeta transfertu samazinājuma salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, valsts budžeta transfertu apjoms pamazām palielinās.

No 2012.gada 31.decembra pašvaldībām tika pārtraukts valsts garantētā minimālā ienākuma pabalsta līdzfinansējums. Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā 2013.gadā valsts līdzfinansējums garantētā minimālā ienākuma pabalsta izmaksai bija plānots 0,2 miljoni *euro*, jo saskaņā ar noteikto kārtību par Rīgas pilsētā 2012.gadā decembrī izmaksātajiem pabalstiem valsts transferti bija jāieskaita nākamajā mēnesī. 2014.gadā valsts budžeta finansējums šim mērķim nav paredzēts.

Dotācija par bērniem bērnunamos un iemītniekiem veco ļaužu pansionātos, kas ievietoti līdz 1998.gadam, tiek mainīta atbilstoši faktiskajam personu skaitam un paredzēta 128 100 *euro* apmērā. Rīgas domes Labklājības departamentam paredzēta valsts budžeta dotācija 496 237 *euro* par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts budžeta finansējums par asistenta pakalpojumu sniegšanu pašvaldībā personām ar invaliditāti ieplānots 732 376 *euro*. Nacionālā

veselības dienesta finansējums primārās veselības pakalpojumu samaksai 23 510 *euro*.

Pašlaik (līdz detalizētas informācijas saņemšanai) nemainīgs valsts budžeta dotācijas apjoms 2014.gadā ir plānots Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu 1. un 2.klases skolēnu ēdināšanas nodrošināšanai 2 136 675 *euro* (1,14 *euro* vienam skolēnam dienā), tomēr saskaņā ar likumā „Par valsts budžetu 2014.gadam” paredzēto ar 2014.gada 1.septembri ir plānots paaugstināt vienam skolēnam paredzēto finansējumu dienā līdz 1,42 *euro* un nodrošināt ar bezmaksas ēdināšanu arī 3.klases skolēnus.

Pašlaik (līdz detalizētas informācijas saņemšanai) nemainīgi ir ieplānoti Izglītības un zinātnes ministrijas maksājumi mācību literatūras iegādei 324 785 *euro*.

Valsts budžeta transferti mūzikas skolu un sporta skolu pedagogu darba samaksai, speciālo izglītības iestāžu darbības nodrošināšanai, pamata un vispārējās vidējās izglītības pedagogu atalgojumam, līdzekļi piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībai ir plānoti, balstoties uz aprēķiniem par izglītojamo skaitu un finansējumu uz 2013.gada 1.septembri, tomēr šie dotāciju apjomi ir jāvērtē, ņemot vērā, ka Izglītības un zinātnes ministrija gada sākumā neapstiprina finansējumu pašvaldībām visam gadam, bet tikai 8 mēnešu apjomā (līdz 1.septembrim). Lai sniegtu patiesu priekšstatu par pašvaldības ieņēmumiem un izdevumiem, balstoties uz iepriekšējā gada faktiskajiem izdevumiem, valsts budžeta transfertu apjoms Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā ir aprēķināts 12 mēnešiem, kas tiks precizēts atbilstoši faktiski saņemtajam finansējumam gada laikā.

Valsts budžeta dotācija Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai plānota 21 277 665 *euro* apmērā, kas ir par 12 776 946 *euro* vairāk, nekā 2013.gadā sākotnēji prognozēts, kas saistīts ar budžeta programmas 01.39.00. „Līdzfinansējums Eiropas Savienības fondiem un citiem projektiem” ietvaros realizēto projektu atmaksas kārtību un plānošanas perioda beigām, kas paredz, ka lielākā daļa no projektiem ir jāpabeidz 2014.gadā, tomēr līdzekļu apjoms var tikt mainīts gada laikā atbilstoši projektu realizācijas gaitai.

Par 2 065 923 *euro* lielāka salīdzinājumā ar 2013.gadā saņemto apjomu ir plānota mērķdotācija pašvaldības autoceļiem un ielām, kas Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada pamatbudžeta ieņēmumos un izdevumos iekļauta 9 190 924 *euro* apmērā. Programmas finansējuma apjoms var tikt precizēts. Līdzekļi pasažieru regulārajiem pārvadājumiem – 5 185 514 *euro*.

Dotācija pašvaldības bezmaksas interneta piekļuves pakalpojuma nodrošināšanai bibliotēkās 18 714 *euro*.

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas finansējums Rīgas Brāļu kapiem 35 572 *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2014.gadā plānoti 731,1 miliona *euro* apmērā, par 15 miljoniem *euro* (par 2,1%) vairāk, nekā bija plānots pašvaldības 2013.gada budžetā (ar grozījumiem).

Rīgas pilsētas pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem paredzēti 0,5 miljoni *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta sagatavošana

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžets izstrādāts, ievērojot likumā „Par pašvaldību budžetiem”, likumā „Par pašvaldībām”, likumā „Par budžetu un finanšu vadību”, likumā „Par valsts budžetu 2014.gadam”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības.

Budžets ir izstrādāts *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta. Speciālā budžeta ieņēmumus 2014.gadā veido ziedojumi un dāvinājumi. Saskaņā ar Rīgas domes Budžeta komisijas 2009.gada 21.augusta lēmumu ieņēmumus, ko veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi (privatizācijas fonda, atsavināšanas rezultātā iegūtie līdzekļi, Rīgas pilsētas pašvaldības nodeva par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību, dabas resursu nodoklis u.c.), ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, kopš 2010.gada iekļauti pamatbudžetā.

Rīgas domes Budžeta komisija 2013.gada 12.jūlija sēdē pieņēma zināšanai Rīgas domes Finanšu departamenta sagatavoto ziņojumu „Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta prognoze 2014.gadam”, kas tika balstīts uz tā brīža aktuālo informāciju un normatīvajos aktos apstiprināto iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes samazinājumu 2014.gadā no 24% līdz 22%. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu bāzes prognoze paredzēja 2013.gada budžetā apstiprināto ieņēmumu līmeni.

Līdz ar Rīgas pilsētas pašvaldības kopbudžeta ieņēmumu un izdevumu prognozi 2014.gadam komisija apstiprināja arī Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta projekta ieņēmumu un izdevumu noteikšanas pamatprincipus un uzdeva Rīgas domes Finanšu departamentam aprēķināt budžeta izdevumu maksimālo apjomu katram budžeta izpildītājam saskaņā ar apstiprinātajiem pamatprincipiem.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta projekta ieņēmumu noteikšanas pamatprincipi paredz piesardzīgu vērtējumu par ekonomiskās situācijas attīstību, jo, lai gan valstī ir vairākas institūcijas, kas nodarbojas ar makroekonomiskās attīstības prognožu sastādīšanu, ir konstatējamas pastāvīgas šo makroekonomisko prognožu savstarpējas neatbilstības un būtiskas makroekonomisko prognožu izmaiņas vairākas reizes gadā.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta projekta izdevumu noteikšanas pamatprincipos tika noteikts, ka budžeta izdevumi 2014.gada pamatbudžetā tiek plānoti, nepārsniedzot Rīgas domes 2012.gada 18.decembra saistošajos noteikumos Nr.196 „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2013.gada budžetu” paredzētos izdevumus, neieskaitot Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta grozījumus par papildu līdzekļu piešķiršanu, izņemot vienreizējus izdevumus kapitālajiem izdevumiem.

Valsts budžeta transfertu un budžeta iestāžu ieņēmumu samazināšanās gadījumā par atbilstošu summu jāsamazina arī izdevumi.

Budžeta izpildītāji noteikto izdevumu apjomu (izņemot departamentu administratīvos izdevumus un izdevumus atlīdzībai) varēja pārdalīt starp programmām un novirzīt jaunu programmu uzsākšanai. Pamatprincipi ietvēra arī

uzdevumus budžeta izpildītājiem – izvērtējot izdevumu apjomu 2014.gadam, veikt Rīgas pilsētas pašvaldības 2013.gada budžetā apstiprināto programmu nepieciešamības izvērtējumu un 2014.gada budžeta pieprasījumā izdalīt programmas, kas nodrošina pašvaldības pamatfunkciju izpildi, un prioritārā secībā sarindot programmas, kas nodrošina pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta projektu Rīgas domes Budžeta komisija akceptēja 2013.gada 1.novembrī un nosūtīja izskatīšanai Rīgas domes Finanšu un administrācijas lietu komitejai ar kopējo ieņēmumu apjomu 722 278 105 *euro* un izdevumu apjomu 751 773 760 *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta projektu Rīgas domes Finanšu un administrācijas lietu komiteja apstiprināja 2013.gada 4.decembrī un nosūtīja izskatīšanai Rīgas domes sēdē ar kopējo ieņēmumu apjomu 731 556 507 *euro* un izdevumu apjomu 763 103 601 *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžetu Rīgas dome apstiprināja 2013.gada 17.decembrī ar kopējo ieņēmumu apjomu 731 556 507 *euro* un izdevumu apjomu 763 503 601 *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta prioritātes

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta prioritātes salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem nemainīsies, tomēr tās tiks papildinātas. Pilsētas budžetā ir palielināts kultūras nozares finansējums, ņemot vērā, ka Rīga 2014.gadā būs Eiropas kultūras galvaspilsēta.

Sabiedriskā drošība un kārtība un izglītības nozare ir nemainīgas Rīgas pilsētas pašvaldības prioritātes. Plānots palielināt policijas patruļu skaitu Rīgas mikrorajonos. Izglītības nozarē absolūtajos skaitļos būtiski pieaugs izdevumi atalgojumam: palielināti izdevumi minimālās algas nodrošināšanai, iepļānots atalgojuma palielinājums par 5% zemāk atalgotajai nodarbināto grupai izglītības iestādēs, paredzēts atalgojuma palielinājums jau ar 1.janvāri pirmsskolu pedagogiem par 28 *euro* mēnesī.

Izglītības sektorā, valstij ilgstoši nepietiekamā apjomā nodrošinot nepieciešamo pedagoģisko darbinieku skaitu un atalgojumu, pašvaldība atbilstoši savām iespējām turpinās novirzīt līdzekļus izglītības darbinieku atalgojumam, kas līdz pat 100 *euro* mēnesī pārsniedz likumdošanā noteiktās minimālās atlīdzības likmes. Pašvaldības noteiktās paaugstinātās likmes tiek paredzētas gan no pašvaldības budžeta līdzekļiem apmaksājamiem pedagogiem, gan no valsts budžeta finansētajiem pedagogiem. Papildus no pašvaldības līdzekļiem tiek nodrošinātas 924 atbalsta pedagogu likmes skolās un 218 sporta treneru likmes sporta skolās.

Rīgas pilsētā kā valsts galvaspilsētā joprojām saglabājas liela nepieciešamība pēc investīcijām infrastruktūrā, sevišķi pašvaldības transporta būvēs, izglītības un kultūras iestādēs, ko izmanto daudzi valsts iedzīvotāji un viesi. Investīcijas infrastruktūrā bija prioritāte arī 2013.gadā, un pilsētas sakārtošanai 2014.gada budžetā plānots:

- uzsākt Salu tilta kompleksa atjaunošanas un pārbūves 1.kārtu;
- turpināt iekškvartālu remontdarbu programmu;

- palielināt izdevumus par 6,4 miljoniem *euro* braucamo ceļu seguma sakārtošanai;
- palielināt izdevumus Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta atbildībā esošās infrastruktūras sakārtošanai;
- pabeigt sociālo māju Imantas 8.līnijā 1 k-1;
- investīciju apjomu izglītības iestādēs palielināt par 10 miljoniem *euro*, kopā sasniedzot 21,7 miljonus *euro* 2014.gadā;
- nemainīgi augsts Eiropas Savienības fondu projektu apjoms pilsētas infrastruktūrā, lai arī sākotnēji, paredzot plānošanas perioda beigās, tika plānots programmas izdevumu apjoma samazinājums salīdzinājumā ar 2013.gadu.

Sociālā palīdzība ir nemainīga Rīgas pilsētas pašvaldības prioritāte jau vairākus gadus, kaut arī objektīvu iemeslu dēļ samazinās trūcīgo personu skaits un izdevumi sociālajai palīdzībai vairs nepieaug tik strauji. Sabiedriskā transporta uzņēmuma Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme” noteiktā atlaižu politika arī ir būtiska sociāli atbildīgas politikas sastāvdaļa.

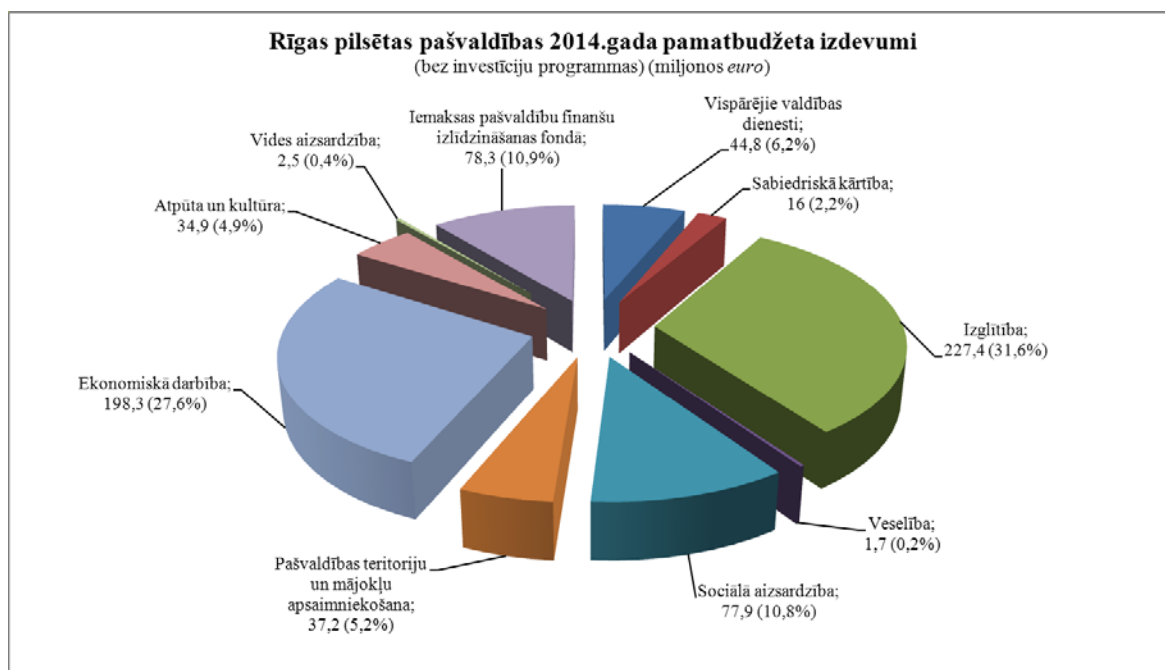
Par Rīgas pilsētas pašvaldības izdevumu sadalījumu nozarēm

Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai – izdevumiem no budžeta finansētu institūciju, tajā skaitā pašvaldības izglītības, kultūras, sporta iestāžu, departamentu, sociālo dienestu uzturēšanai, pilsētas pasākumu finansēšanai, pilsētas infrastruktūras uzturēšanai, samaksai par pakalpojumiem pilsētas vajadzībām, t.sk. pašvaldības funkciju izpildei sociālajā un izglītības jomā, sabiedriskajām organizācijām un privātajam sektoram, pabalstiem maznodrošinātajiem iedzīvotājiem, investīciju finansēšanai, līdzfinansējumam Eiropas Savienības fondu projektu apguvei, kā arī dotācijām pašvaldības sabiedriskajam transportam un citiem izdevumiem, kas paredzēti attiecīgajās pamatbudžeta programmās Rīgas domes saistošo noteikumu „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžetu” 3.pielikumā. Iemaksas Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā ievērojami samazina ieņēmumu apjomu, kas paliek Rīgas pilsētas pašvaldības rīcībā, un 2014.gadā no pamatbudžeta plānoto ieņēmumu kopējā apjoma 731,1 miliona *euro*, samazinot to par maksājumiem Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (izdevumi atbilstoši klasifikācijai sadaļā Vispārējie valdības dienesti) – 78,3 miljoniem *euro*, pašvaldības funkciju realizācijas finansēšanai paliek tikai 652,8 miljoni *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžets veidots pēc programmu principa, paredzot finansējumu attiecīgu budžeta programmu realizācijai. Budžeta programma ir savstarpēji saistītu, uz kopīgu mērķi orientētu pasākumu vai pakalpojumu kopums, kurš tiek plānots, izpildīts, uzskaitīts un kontrolēts no budžeta finansētās institūcijās saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību un par kuru izpildi atbild budžeta izpildītāji.

Rīgas domes saistošo noteikumu „Par Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžetu” 2.pielikumā ir izdevumu sadalījums atbilstoši nozarēm. Nozaru sadalījums veidots saskaņā ar normatīvajiem aktiem par izdevumu klasifikāciju.

Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta programmu 01.27.00. „Investīciju programmas realizācija”, 01.39.00. „Līdzfinansējums Eiropas Savienības fondiem un citiem projektiem”, 01.04.00. „Rīgas pilsētas infrastruktūras fonds”, kā arī 03.01.00. „Rīgas domes Īpašuma departamenta darbības un nekustamā īpašuma izmantošanas procesu nodrošinājums” izdevumi ir sadalīti un attiecināti uz vairākām nozarēm.

Sociālajai aizsardzībai, kas ir nemainīga pēdējo gadu prioritāte, Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada pamatbudžeta programmās paredzēti izdevumi 83,2 miljoni *euro* – 10,9% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Novērojot pašvaldības izdevumu dinamiku, jāsecina, ka sociālās aizsardzības izdevumu īpatsvars kopš 2008.gada, kad šim mērķim tika novirzīti 7,8% no kopējiem izdevumiem, būtiski pieauga līdz 2013.gadam, kad sociālajai aizsardzībai tika novirzīti 12,7% izdevumu. Saskaņā ar Rīgas domes Labklājības departamenta sniegto informāciju objektīvu iemeslu dēļ samazinās trūcīgo personu skaits un izdevumi sociālajai palīdzībai vairs nepieaug tik strauji.

Palīdzībai Rīgas pilsētas iedzīvotājiem 2014.gada budžetā paredzēts finansējums 34,7 miljoni *euro*, no tiem programmā 18.02.00. „Sociālie pabalsti Rīgas pilsētas iedzīvotājiem” 24,3 miljoni *euro* un programmā 18.02.01. „Sociālie pakalpojumi dzīvesvietā Rīgas pilsētas iedzīvotājiem” 10,4 miljoni *euro*. Sociālajiem pabalstiem plānotie izdevumi sasniedz 61,4% no Rīgas domes Labklājības departamenta budžeta programmu kopējiem pamatbudžeta izdevumiem.

Joprojām tiek plānots izmaksāt pabalstus 1 miliona *euro* apmērā piemaksām garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai trūcīgām ģimenēm ar bērniem, kurā visi apgādājāmie ir nepilngadīgi bērni vecumā no 1,5 līdz 6 gadu vecumam, nodrošināt ēdiena piegādi un izdalīšanu sociāli mazaizsargātām personām 1,6 miljonu *euro* apmērā. Kopējais finansējums, kas

paredzēts aprūpes mājās pakalpojumam 2014.gadā ir 5,6 miljoni *euro*, kas ir par 1,3 miljoniem *euro* vairāk nekā iepriekšējā gadā, lai nodrošinātu pieaugošo pakalpojuma saņēmēju skaitu un uzlabotu sniedzamā pakalpojuma kvalitāti.

Kopējais Rīgas domes Labklājības departamenta programmu finansējums, kas nav saistīts ar pabalstu izmaksu 2014.gadā, ir 21,8 miljoni *euro*, un tas tiek palielināts, lai nodrošinātu atsevišķu projektu attīstību.

Investīcijām sociālās aizsardzības nozarē paredzēti 5,2 miljoni *euro* sociālo dzīvojamu māju ar sociālajiem dzīvokļiem, veselības centru un sociālā dienesta telpām Imantas 8.līnijā 1 k-1 pabeigšanai.

Vislielākais izdevumu apjoms 2014.gada pamatbudžetā kā katru gadu ir plānots izglītības nozarei – izglītības iestāžu uzturēšanas un ar izglītību saistīto pasākumu finansēšanas programmām. Izdevumi izglītībai ir Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta padotībā esošo izglītības iestāžu izdevumi, izdevumi izglītības pasākumiem, kā arī bērnu mūzikas un mākslas skolu izdevumi, Rīgas domes Īpašuma departamenta izdevumi izglītības iestāžu remontdarbiem, uzturēšanai, investīciju programma.

Izglītības nozarei paredzētais izdevumu apjoms ir 249,1 miljons *euro*, kas ir 32,6% no pamatbudžeta programmām paredzētā kopējā izdevumu apjoma.

Nozares izdevumu īpatsvars kopējos izdevumos salīdzinājumā ar 2009.gada budžetā paredzētajiem 38,7% ir samazinājies, tomēr īpatsvara kritēriju izmaiņās ir svarīgi novērtēt valsts finansējuma ietekmi uz izdevumu kritumu un nozares realizētos Eiropas Savienības fondu līdzfinansētos projektus.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta investīciju programmā izglītības nozares objektiem plānots finansējums 21,7 miljoni *euro*, Eiropas Savienības fondu līdzfinansētajiem projektiem 3,2 miljoni *euro*. Izglītības objektu finansēšanai paredzēti līdzekļi arī Rīgas domes Īpašuma departamenta programmā 5,5 miljonu *euro* apmērā, no tiem kapitālie izdevumi 2,6 miljoni *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina visas pamatfunkcijas, kā arī papildu brīvprātīgās funkcijas – atalgojums no pašvaldības budžeta finansēto izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem pirmsskolas izglītības iestādēs, skolās, sporta un interešu izglītības iestādēs, bērnu mūzikas un mākslas skolās ir noteikts lielāks par normatīvajos aktos noteikto minimālo likmi, un kopējie izdevumi šim mērķiem pārsniedz 11,5 miljonus *euro*, kā arī paredzēts pašvaldības līdzfinansējums 1. un 2.klases skolēnu ēdināšanai. Līdzfinansējums paredzēts arī sporta pasākumu organizēšanai un atbalstīšanai, neparedzot finansējumu pieaugušo profesionālajam sportam. Budžetā ir paredzēti 0,6 miljoni *euro* pabalstiem 71,1 *euro* apmērā pedagogiem, uzsākot jauno mācību gadu.

Izglītības sektorā, valstij tikai daļēji nodrošinot pedagoģisko darbinieku pamata atalgojumu, pašvaldība atbilstoši savām iespējām turpinās novirzīt līdzekļus izglītības darbinieku atalgojumam. Pašvaldība 2014.gadā valsts budžeta vietā apmaksās 924 pedagogu likmes skolu atbalsta personālam (logopēdi, sociālie pedagogi, bibliotekāri, psihologi) par kopējo summu 5,2 miljoni *euro* un 218 likmes sporta skolās 1,2 miljonu *euro* apmērā.

Papildu finansējums paredzēts 2011.gadā uzsāktajai sadarbībai ar privāto sektoru, lai straujāk samazinātu rindas pirmsskolas izglītības iestādēs, un

2014.gadā šim mērķim no pašvaldības budžeta paredzēts jau 6,1 miljons *euro*, jo programmā iesaistīto bērnu skaits pastāvīgi palielinās.

Izglītības nozarei ir ieplānots vislielākais valsts budžeta transfertu apjoms – 92,1 miljons *euro*.

Vispārējiem valdības dienestiem izdevumi 2014.gadā plānoti 123,1 miljona *euro* apmērā, no tiem iemaksām Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 2014.gadā plānoti 78,3 miljoni *euro* un citiem izdevumiem atbilstoši klasifikācijai 44,8 miljoni *euro* jeb 5,9% no pilsētas kopējiem izdevumiem, kas ir būtiski mazāk nekā 2008.gada izdevumi šiem pašiem mērķiem – 67 miljoni *euro* jeb 8,4% no 2008.gada izdevumiem.

Sabiedriskajai kārtībai, kas ietver programmu izdevumus Rīgas pašvaldības policijas darbības nodrošināšanai un sabiedriskās kārtības uzturēšanas fondu, paredzēts finansējums 16,6 miljoni *euro* jeb 2,2% no kopējiem izdevumiem, kas ir pieaugums par 0,2% kopējos izdevumos, pamatojoties uz to, ka sabiedriskās kārtības nodrošināšana ir viena no pašvaldības prioritātēm. 2014.gadā plānots paplašināt policistu patruļu skaitu mikrorajonos. Investīciju programmā paredzēti 0,6 miljoni *euro*.

Pašvaldības budžeta izdevumu īpatsvars ekonomiskās darbības nozarei 2014.gadā nemainīsies salīdzinājumā ar 2013.gadu, un kopējie izdevumi plānoti 208,2 miljoni *euro*. Saskaņā ar budžeta klasifikāciju plānoti izdevumi satiksmes infrastruktūras, sabiedriskā transporta programmu realizācijai, ielu uzturēšanai, Rīgas pilsētas būvvaldei, Rīgas pašvaldības aģentūrai „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”, tūrisma nozares programmām, zemes, uz kuras atrodas pašvaldības institūcijas, atpirkšanai un nekustamā īpašuma iegādei pašvaldības izpildinstitūciju vajadzībām, maksājumi Dienvidu tilta celtniecības izdevumu segšanai.

Rīgas domes Satiksmes departamenta ielu uzturēšanas programmu finansējums plānots 25,1 miljona *euro* apmērā, kas ir 6,5 miljonu *euro* palielinājums salīdzinājumā ar 2013.gada kopējiem izdevumiem. Palielinājums paredzēts pilsētas ielu seguma periodiskai atjaunošanai, kas ir lielākais budžeta izdevumu apjoms ceļu seguma atjaunošanai kopš 2008.gada.

Nozarei finansējums tiek paredzēts arī no valsts budžeta transfertiem – mērķdotācija no autoceļu fonda pašvaldības autoceļiem un ielām plānota 9,2 miljonu *euro* apmērā.

Satiksmes infrastruktūras objektiem Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada pamatbudžetā finansējums 16 miljonu *euro* apmērā paredzēts no līdzfinansējuma Eiropas Savienības fondu projektiem.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžetā finansējuma apjoms dotācijai pilsētas sabiedriskajam transportam paredzēts 80,6 miljoni *euro*, no tiem 0,5 miljoni *euro* pasažieru pārvadājumiem pa dzelzceļu. Valsts budžeta mērķdotācija pasažieru regulārajiem pārvadājumiem budžetā plānota 5,2 miljoni *euro* un kopā programmai 85,8 miljoni *euro*. Rīgas pilsētas pašvaldība ar Rīgas domes 2010.gada 24.augusta saistošajiem noteikumiem Nr.89 „Par braukšanas maksas atvieglojumiem Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta maršrutu tīklā” un to grozījumiem ir noteikusi braukšanas maksas atlaides pensionāriem, 1.–12.klases skolēniem, arodskolu skolēniem, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, Černobiļas AES avārijas seku likvidācijas

dalībniekiem, 1.–3.grupas invalīdiem, daudz bērnu ģimeņu vecākiem, bāreņiem, sociālās aprūpes un rehabilitācijas centros ilgstoši dzīvojošajām personām 100% apmērā, pilna laika studējošajiem, pašvaldības izglītības iestāžu pedagogiem 60% apmērā no braukšanas maksas. Bez maksas sabiedriskā transporta maršrutu tīklā ir tiesīgi braukt pirmsskolas vecuma bērni, valsts un pašvaldības policijas darbinieki, ja viņi veic dienesta pienākumus.

Plānots uzsākt Salu tilta kompleksa atjaunošanas un pārbūves 1.kārtu.

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžeta izdevumu daļā programmas 01.05.00. „Dienvidu tilta celtniecības izdevumu segšanai” izdevumu apjoms ir 53,9 miljoni *euro*, un salīdzinājumā ar 2013.gada izdevumiem tas nav mainījies.

Vides aizsardzības nozarei 2014.gada pamatbudžetā plānots finansējums 2,5 miljoni *euro* pilsētas uzturēšanas programmu realizācijai.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas izdevumiem 2014.gadā plānoti 38,3 miljoni *euro* jeb 5% no kopējiem izdevumiem. Finansējums paredzēts pašvaldības teritoriju un pilsētai piederošo dabas pamatņu sakopšanai, kapsētu teritoriju uzturēšanai, Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta, Rīgas pilsētas pašvaldības izpilddirekciju un Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas gaisma” izdevumiem, kā arī 2013.gadā uzsāktajai programmai „Iekškvartālu piebraucamo un koplietošanas ceļu un teritorijas remonts” 5,7 miljoni *euro*.

Nozares izdevumi no līdzfinansējuma Eiropas Savienības fondu projektiem 2014.gadā plānoti 9,7 miljoni *euro*.

Investīciju programmā nozares finansējums 1,1 miljons *euro*.

Pašvaldības izdevumi veselības nozarei 2014.gadā paredzēti 6,8 miljoni *euro*. Veselības nozares izdevumus 2014.gadā veido Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta programma „Departamenta padotībā esošo iestāžu darbinieku obligātās veselības pārbaudes un citi darba devēja izdevumi”, Rīgas domes Labklājības departamenta programma „Ģimeņu atbalsta programma”, centralizētā programma „Rīgas pilsētas pašvaldības darbinieku veselības apdrošināšana”, ieguldījums Rīgas 1.slimnīcas pamatkapitālā, kā arī 5,1 miljons *euro* Rīgas pilsētas investīciju programmā.

Atpūtas un kultūras nozares programmām Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada budžetā plānots finansējums 35,3 miljoni *euro* jeb 4,6% no kopējiem izdevumiem, kas ir pieaugums par 0,3% kopējos izdevumos, pamatojoties uz to, ka Rīga 2014.gadā būs Eiropas kultūras galvaspilsēta.

Uz šo nozari attiecināmas Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta pārziņā esošās kultūras iestāžu un pasākumu programmas, kā arī departamenta pārziņā esošās sporta programmas un pasākumi, Rīgas domes Finanšu departamenta programmas – „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014.gadā”, „Dotācija Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs””, „Dotācija SIA „Rīgas meži”, kā arī programma „Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas pieminekļu aģentūra””.

Nozares izdevumi no līdzfinansējuma Eiropas Savienības fondu projektiem 2014.gadā plānoti 17,3 miljoni *euro*.

Investīciju programmā nozares finansējums 0,4 miljoni *euro*.

Par atlīdzību Rīgas pilsētas pašvaldības struktūrvienībās

Rīgas pilsētas pašvaldībā 2014.gadā nozīmīgākie izdevuma palielinājumi atalgojumam paredzēti mazāk atalgoto darbinieku kategorijām kopsummā par 4,8 miljoniem *euro*.

- atalgojuma palielinājums pirmsskolas pedagogiem par 28 *euro* mēnesī;
- atalgojuma palielinājums izglītības un kultūras iestādēs strādājošajiem darbiniekiem no 16 līdz 25 *euro* mēnesī (vidēji par 5%), saglabājot diferencēta atalgojuma grupas;
- minimālās algas palielinājums līdz 320 *euro*.

Rīgas pilsētas pašvaldības budžets paredz noteiktu amata vienību skaita pieaugumu 2014.gadā:

- jauna amata vienība Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skolā un Pāvula Jurjāna mūzikas skolā;
- Rīgas pašvaldības policijai 34 jaunas amata vietas Pārdaugavas patrulēšanas vienības izveidei;
- lai gan kopš 2008.gada administratīvajās struktūrvienībās ir ticis samazināts amata vienību skaits un atalgojums, izvērtējot efektīvākos pārvaldes modeļus un turpinot reorganizāciju (Rīgas pilsētas pašvaldības izpilddirekciju administratīvajās inspekcijās, dzimtsarakstu nodaļās un Rīgas domes Valsts valodas dienestā), ir nepieciešamība palielināt pašvaldības administratīvo kapacitāti un atsevišķās struktūrvienībās ir izveidoti jauni amati (kopumā 21), jo tiek noteikti jauni uzdevumi un ir palielināts pienākumu apjoms.

Paredzēts turpināt 2013.gadā iesākto izglītības iestāžu vadītāju un direktora vietnieku atalgojuma palielināšanu, izvērtējot profesijas darba apjomu un atbildību.

Saglabājot vienlīdzības principu, naudas balvas apjoms 2014.gadā Rīgas pilsētas pašvaldībā tiks ierobežots minimālās mēnešalgas apmērā.

Darbinieku veselības apdrošināšanu arī 2014.gadā nodrošinās centralizēti un saskaņā ar Rīgas pilsētas izpilddirektora izstrādāto kārtību.

Par Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju programmu

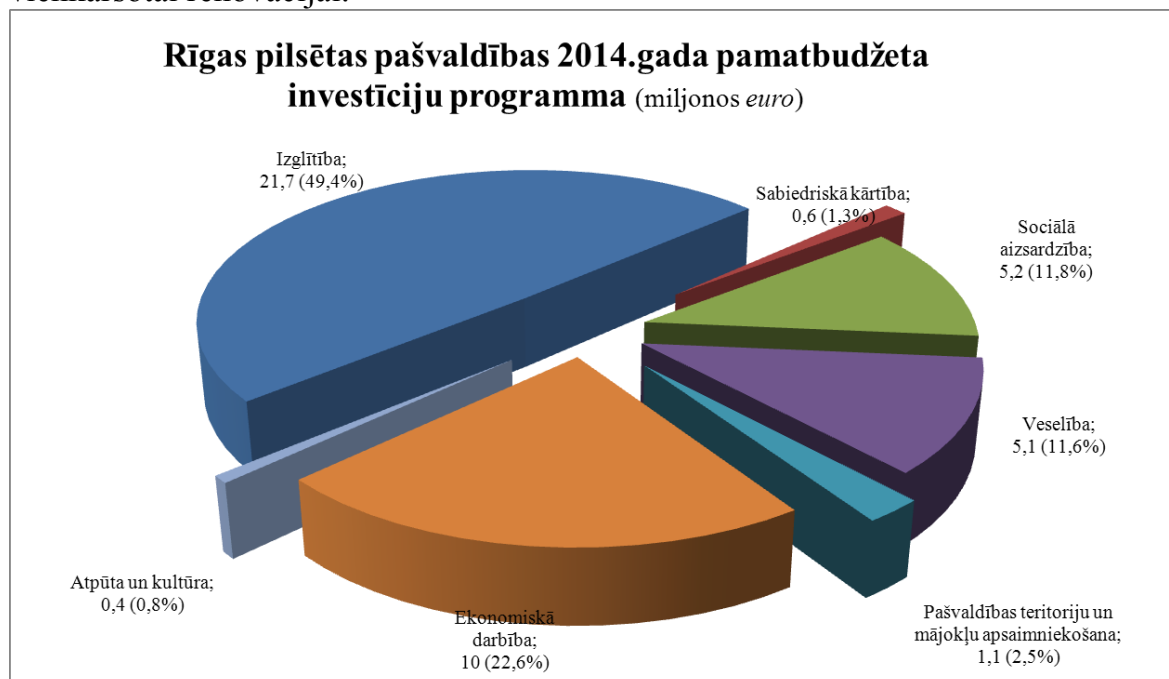
Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju programmas 2014.gada izdevumi plānoti 44,1 miliona *euro* apmērā.

Lielākais projekts ir Salu tilta kompleksa atjaunošanas un pārbūves 1.kārta par 10 miljoniem *euro*, kura uzsākšanai tiek piesaistīts aizņēmums saskaņā ar pašvaldību aizņemšanās noteikumiem.

Sociālo dzīvojamo māju ar sociālajiem dzīvokļiem, veselības centru un sociālā dienesta telpām Imantas 8.līnijā 1 k-1 projektēšana un būvniecības pabeigšana par 5,2 miljoniem *euro* arī paredzēta no aizņēmuma līdzekļiem.

Rīgas pilsētas pašvaldības policijai plānota transportlīdzekļu iegāde par 0,6 miljoniem *euro* no aizņēmuma līdzekļiem.

Veselības nozarei plānoti līdzekļi 5,1 miljons *euro* – turpinās Rīgas 1.slimnīcas rekonstrukcija, paredzēts finansējums Rīgas Dzemdību nama vienkāršotai renovācijai.

Izglītības nozarei ir novirzīti 49,4% no visa plānotā investīciju apjoma, kopā 21,7 miljoni *euro*, lai pabeigtu O.Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatu pamatskolas ēkas rekonstrukciju, plānots uzsākt un pabeigt ēkas Lauku ielā 9 renovāciju, kā arī turpināt izglītības iestāžu labiekārtošanu – sporta laukumu izbūvi, ūdensvada un kanalizācijas sistēmu nomaiņu, sporta un aktu zāļu renovāciju, logu un fasāžu renovāciju, virtuves bloku renovāciju.

Par līdzfinansējumu Eiropas Savienības fondiem un citiem projektiem

Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju programmas apjomi nav pietiekami, lai nodrošinātu visu nepieciešamo pašvaldības infrastruktūras objektu attīstību, un būtiska nozīme Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā jaunu projektu realizācijai ir budžeta programmai 01.39.00. „Līdzfinansējums Eiropas Savienības fondiem un citiem projektiem”.

Programmas izdevumi 2014.gadā plānoti 47,2 miljoni *euro*, no tiem kapitālie izdevumi 38,6 miljoni *euro*.

Programmas izdevumu palielinājums par 2,6 miljoniem *euro* salīdzinājumā ar 2013.gada sākotnējo programmas finansējumu ir saistīts ar izmaiņām projektu realizēšanas grafikos un finansēšanas plānos.

Lielākais finansējuma apjoms 17,3 miljoni *euro*, kas ir 36,7% no programmas izdevumiem, paredzēts kultūras nozarei. Nozīmīgākie programmas projekti ir Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas restaurācija un rekonstrukcija ar 11,9 miljoniem *euro* un projekts „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014.gadā”.

Pašvaldības ekonomiskās darbības nozarei paredzētais finansējums ir 16 miljoni *euro*, kas ir 33,9% no kopējiem izdevumiem. Nozīmīgākie programmas

un nozares objekti ar 5,8 miljoniem *euro* 2014.gadā ir projekts „Grīziņkalna un tam piegulošā Miera dārza teritorijas revitalizācija” un projekts „Kārļa Ulmaņa gatves un lidostas „Rīga” pievedceļa šķērsojumu rekonstrukcija” ar 2,2 miljoniem *euro*.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas izdevumiem plānoti 9,7 miljoni *euro*, un lielākais objekts ir ūdenssaimniecības attīstības Rīgā IV kārtas realizācija, kā arī pilsētas atkritumu izgāztuves „Kleisti” rekultivācija un energoefektivitātes pasākumi Rīgas pilsētā.

Izglītības nozarei paredzēti 3,2 miljoni *euro*, kur lielākais projekts ir pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana. Izglītības nozare ir līdere pēc iesniegto projektu skaita, tomēr lielāka daļa projektu ir nelieli un saistīti ar mūžizglītības programmas „Comenius” realizāciju.

Par pašvaldības īstenoto finanšu resursu vadību

Kopējie Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi 2014.gadā ir paredzēti 731,1 miliona *euro* apmērā plānotajam budžeta deficītam 2014.gadā veidojot 31,9 miljonus *euro* jeb 4,4% no budžeta ieņēmumiem.

Rīgas pilsētas pašvaldības budžets tiek plānots, paredzot, ka Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta ieņēmumi pārsniedz pilsētas budžeta uzturēšanas izdevumus.

Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā izveidojas deficīts, jo Rīgas pilsētas pašvaldība atbilstoši iespējām cenšas nodrošināt pilsētas infrastruktūras attīstību, īstenojot Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju un Eiropas Savienības līdzfinansētos projektus. Budžeta deficīts nepārsniedz attīstības programmām paredzētos līdzekļus, un tiek finansēts, piesaistot aizņēmumus, kā arī no iepriekšējo gadu naudas līdzekļu uzkrājumiem.

Plānojot budžetu, ir paredzēts, ka Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta līdzekļu uzkrājumi arī 2014.gada beigās būs ne mazāki kā 34,1 miljoni *euro*.

Likums „Par valsts budžetu 2014.gadam” nosaka, ka pašvaldībām nav tiesību uzņemties ilgtermiņa saistības atbilstoši likuma „Par pašvaldību budžetiem” 22.pantam, izņemot saistības pakalpojumiem līdz trim gadiem, kas nepieciešami saimnieciskās darbības nodrošināšanai, kā arī saistībām, kas tiek uzņemtas Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, finanšu stabilizācijas aizņēmumiem, uzņemoties saistības izglītības iestāžu, tajā skaitā pirmsskolas izglītības iestāžu, investīciju projektiem, sociālo programmu investīciju projektiem, pašvaldību katlumāju (ar jaudu līdz 3 MW) energoefektivitātes uzlabošanai investīciju projektiem, investīcijām ārkārtas (avārijas) seku neatliekamai novēršanai, pašvaldību autonomo funkciju veikšanai nepieciešamā transporta iegādei, pirmpirkuma tiesību izmantošanai un investīciju veikšanai valsts nozīmes arhitektūras pieminekļos. Pašvaldības var uzņemties arī saistības no aizņēmumiem finansēto ceļu un ielu investīciju projektu (kuros pašvaldības budžeta faktiskais ieguldījums 2014.gadā nav mazāks par 30% no kopējām izmaksām un nepieciešamā aizņēmuma apmērs nav lielāks par 70% no kopējām izmaksām) īstenošanai, kā arī Publiskās un privātās partnerības likumā noteiktajā kārtībā akceptēto publiskās un privātās partnerības projektu īstenošanai.

Ilgtermiņa saistības likuma „Par pašvaldību budžetiem” izpratnē ir saistības, kuras pašvaldības uzņemas, slēdzot līgumus par preču pirkšanu vai nomu vai pakalpojumu saņemšanu, vai būvdarbu veikšanu pasūtītāja vajadzībām un līgumus, kas paredz pašvaldības budžeta līdzdalību konkrētu projektu realizācijā, bet kopējo samaksu par attiecīgo darījumu pašvaldība neveic divpadsmit mēnešu laikā no līguma noslēgšanas brīža.

Pašvaldībām ir tiesības sniegt aizņēmuma pieprasījumu Finanšu ministrijā tikai pēc tam, kad atbilstoši publisko iepirkumu normatīvajam regulējumam ir noslēgusies iepirkuma procedūra un izvēlēts piegādātājs ar tiesībām veikt būvdarbus, nepieciešamības gadījumā paredzot slēgt līgumu ar piegādātāju pēc aizņēmuma pieprasījuma atbalstīšanas.

Rīgas pilsētas pašvaldība 2014.gadā plāno piesaistīt aizņēmuma līdzekļus investīciju objektiem – Salu tilta kompleksa atjaunošanas un pārbūves 1.kārtai, sociālās dzīvojamās mājas Imantas 8.līnija 1 k-1 būvniecības pabeigšanai, Rīgas pašvaldības policijas autotransporta iegādei un Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanai.

Rīgas domes Finanšu departaments ir uzsācis darbu pie atbilstošu normatīvo dokumentu izstrādāšanas, kas ļautu uzsākt budžeta plānošanu vidējā termiņā, apstiprinot ilgtermiņa mērķus galvenajās ieņēmumu un izdevumu pozīcijās. Vidēja termiņa budžeta perspektīvas sagatavošana ir apgrūtināta, ņemot vērā konstruktīva dialoga trūkumu valsts un pašvaldību starpā, ko rada valdības neizlēmība attiecībā uz pašvaldību finanšu jautājumu risināšanu, pašvaldību nodokļu ieņēmumu neprognozējamība, pastāvīgi mainot nodokļu bāzes likmes un neparedzot pašvaldību budžetiem pietiekamu ieņēmumu stabilitāti. Ir palielinājušies regulējamo pakalpojumu izdevumi, kā arī darba spēka izmaksas, kas nozīmē, ka pēdējo gadu laikā ir faktiski samazinājies finansējums pašvaldības funkciju, arī pamatfunkciju izpildei.

Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa finanšu stabilitāti apliecina starptautisko kredītreitingu aģentūru ikgadējie novērtējumi. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra „Standard & Poor’s” 2012.gada decembrī Rīgas pilsētas novērtējumu ilgtermiņa un īstermiņa saistībām vietējā un ārvalstu valūtā paaugstināja par divām pakāpēm no BB+/B uz BBB/A-2, saglabājot pozitīvu šī reitinga prognozi nākotnē.

Starptautiskās kredītreitingu aģentūras „Standard & Poor’s” vērtējumā kā pozitīvi Rīgas pilsētas finanšu stabilitātes faktori minētas pašvaldības veiktās strukturālās reformas krīzes ietekmes pārvarēšanā un šo reformu noturība pēckrīzes periodā, atzinīgi novērtēts pašvaldības uzturētais augstais finanšu likviditātes līmenis budžeta un saistību maksājumu nodrošināšanai.

Kredītreitingu aģentūra „Moody’s Investors Service”, atzinīgi novērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības īstenotos budžeta stabilizācijas pasākumus 2013.gada martā, saglabāja nemainīgu Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības kredītreitingu Baa3 līmenī un nākotnes attīstības prognozi paaugstināja no stabilas uz pozitīvu.

Domes priekšsēdētājs

N.Ušakovs